Torstai 24. lokakuuta 2019

P9_TA(2019)0044

Ehdotus Indonesian uudeksi rikoslaiksi

Euroopan parlamentin päätöslauselma 24. lokakuuta 2019 ehdotuksesta Indonesian uudeksi rikoslaiksi (2019/2881(RSP))

(2021/C 202/12)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Indonesiasta,

— ottaa huomioon EU:n ja Indonesian välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli voimaan 1. toukokuuta 2014,

— ottaa huomioon 1. helmikuuta 2018 pidetyn EU:n ja Indonesian seitsemännen ihmisoikeusvuoropuhelun,

— ottaa huomioon EU:n ja Indonesian vapaakauppasopimuksesta kesäkuussa 2019 käydyn kahdeksannen neuvottelukierroksen,

— ottaa huomioon 15. syyskuuta 2019 esitetyn ehdotuksen Indonesian uudeksi rikoslaiksi,

— ottaa huomioon Yogyakartan periaatteet,

— ottaa huomioon 10. joulukuuta 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,

— ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka Indonesia ratifioi vuonna 2006,

— ottaa huomioon vuonna 1987 tehdyn kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen,

— ottaa huomioon kuolemanrangaistusta koskevat EU:n suuntaviivat,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,

A. toteaa, että Indonesia on maailman neljänneksi väkirikkain valtio, vakaa demokratia alueellaan, maailman suurin muslimienemmistöinen valtio ja monimuotoinen yhteiskunta, jossa on 265 miljoonaa erilaisia uskontoja ja etnisiä ryhmiä edustavaa, eri kieliä puhuvaa ja kulttuuriltaan erilaista kansalaista;

B. ottaa huomioon, että Indonesian hallitus on antanut esityksen uudeksi rikoslaiksi nykyisen rikoslain muuttamiseksi; ottaa huomioon, että tämä rikoslakiesitys saatiin valmiiksi 15. syyskuuta 2019;

C. ottaa huomioon, että rikoslakiesitys sisältää artikloja, jotka loukkaavat naisten, uskonnollisten vähemmistöjen ja hlbti-henkilöiden oikeuksia ja rajoittavat sanan- ja yhdistymisvapautta;

D. ottaa huomioon, että syyskuussa tuhannet ihmiset, esimerkiksi opiskelijat, kokoontuivat yhteen kaikkialla Indonesiassa vastustaakseen rikoslakiesitystä ja vaativat keskeyttämään sen käsittelyn;

E. ottaa huomioon, että Indonesian presidentti määräsi 20. syyskuuta 2019 Indonesian parlamentin lykkäämään lain hyväksymistä laajamittaisten mielenosoitusten vuoksi; ottaa huomioon, että päätös lain hyväksymisestä on nyt Indonesian edustajainhuoneen käsissä;

F. ottaa huomioon, että rikoslakiesityksen 2 pykälää, jossa viitataan ”eläviin lakeihin”, pidetään epämääräisenä, koska siinä ei luetella rangaistavia rikoksia, joten sitä voidaan käyttää oikeuttamaan satoja paikallisella tasolla käytössä olevia syrjiviä sharia-lakeja;

G. ottaa huomioon, että rikoslakiesityksessä avioliiton ulkopuolisesta seksistä rangaistaan enintään yhden vuoden vankeudella; toteaa, että tällä säännöksellä itse asiassa kriminalisoidaan kaikki seksuaalinen kanssakäyminen samaa sukupuolta olevien henkilöiden välillä; toteaa, että tämän pykälän perusteella kaikki seksialalla työskentelevät henkilöt joutuvat rikossyytteeseen;

H. ottaa huomioon, että rikoslakiesityksen mukaan yhdessä asuvat naimattomat henkilöt voidaan tuomita kuudeksi kuukaudeksi vankilaan;

I. ottaa huomioon, että Indonesian viranomaiset eivät virallisesti tunnusta samaa sukupuolta olevien suhteita, minkä vuoksi ne ovat erityisesti säännösten kohteena; toteaa, että hlbti-henkilöihin kohdistuu Indonesiassa ennennäkemättömän paljon väkivaltaisia ja syrjiviä hyökkäyksiä ja ahdistelua, ja myrkylliset lausunnot hlbti-henkilöistä ovat lisääntyneet;

J. ottaa huomioon, että rikoslakiesityksen säännöksillä laajennetaan nykyisen jumalanpilkkalain soveltamisalaa; ottaa huomioon, että yli 150 ihmistä, joista suurin osa kuuluu uskonnollisiin vähemmistöihin, on tuomittu nykyisen jumalanpilkkalain nojalla sen vuonna 1965 tapahtuneen hyväksymisen jälkeen; ottaa huomioon, että jumalanpilkkalaissa saatetaan uskonnolliset vähemmistöt vaaraan tilanteessa, jossa Indonesian vähemmistöihin kohdistuva suvaitsemattomuus on kasvussa;

K. ottaa huomioon, että rikoslakiesityksessä rajoitetaan ehkäisyn ja sitä koskevien tietojen antamista kaikille alle 18-vuotiaille; ottaa huomioon, että ehkäisyn rajoitettu saatavuus vaikuttaa erityisen rankasti syrjäytyneisiin ryhmiin, jotka jo nyt kantavat suurimman taakan Indonesian hiv-epidemiasta;

L. ottaa huomioon, että rikoslakiesityksen mukaan abortin tehnyt nainen voidaan tuomita jopa neljäksi vuodeksi vankilaan; ottaa huomioon, että raskaana olevaa naista abortin tekemisessä avustava henkilö voidaan tuomita jopa viideksi vuodeksi vankilaan;

M. ottaa huomioon, että syyskuussa Indonesia hyväksyi kiistanalaisen lain, joka heikentää kansallista korruption torjuntakomissiota, joka tunnetaan myös nimellä ”KPK” ja joka on perustamisestaan asti vuonna 2002 asettanut menestyksekkäästi satoja poliitikkoja syytteeseen; ottaa huomioon, että nykyisen rikoslain, sähköisistä transaktioista ja tiedoista annetun lain ja terrorismin vastaisen lainsäädännön säännöksiä on käytetty mielivaltaisesti rajoittamaan ihmisoikeuksien puolustajien työtä;

N. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajia on vainottu, koska he ovat paljastaneet ihmisoikeusloukkauksia erityisesti Länsi-Papuassa järjestettyjen mielenosoitusten yhteydessä; ottaa huomioon, että mielenosoitusten alkamisesta lähtien ainakin 40 ihmistä on saanut surmansa ja vähintään 8 000 Papuan alkuperäiskansoihin kuuluvaa ja muuta indonesialaista ihmistä on joutunut lähtemään kodeistaan Länsi-Papuassa; ottaa huomioon, että toimittajilta ja YK:n riippumattomilta elimiltä on toistuvasti evätty pääsy paikan päälle;

O. ottaa huomioon, että Wamenan piirituomioistuin tuomitsi 2. toukokuuta 2019 puolalaisen EU:n kansalaisen Jakub Fabian Skrzypskin viiden vuoden vankeusrangaistukseen hänen väitetystä osallisuudestaan Papuan separatistiseen liikkeeseen;

P. ottaa huomioon, että vuosina 2015–2018 yli 40 ihmistä tuomittiin kuolemaan ja että yli 300 vankia odottaa edelleen kuolemantuomion täytäntöönpanoa Indonesiassa; katsoo, että kuolemanrangaistus on julma, epäinhimillinen ja halventava rangaistus, joka loukkaa oikeutta elämään;

1. suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n ja Indonesian suhteet perustuvat demokratian ja hyvän hallintotavan yhteisiin arvoihin, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sekä rauhan, vakauden ja taloudellisen edistyksen edistämiseen;

2. on erittäin huolestunut Indonesian rikoslakiesityksen säännöksistä, joissa sallitaan sukupuoleen, uskontoon ja seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä sekä vähemmistöjen syrjintä;

3. panee tyytyväisenä merkille, että presidentti Widodo on antanut määräyksen lykätä lakiesityksen hyväksymistä; kehottaa Indonesian parlamenttia tarkistamaan perusteellisesti ehdotettua rikoslakia, jotta se saadaan kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaiseksi ja siitä poistetaan kaikki syrjivät säännökset;

4. kehottaa Indonesian viranomaisia kumoamaan kaikki säännökset, joilla rajoitetaan perusoikeuksia ja -vapauksia, ja saattamaan kaikki lakinsa kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja Indonesian kansainvälisten velvoitteiden mukaiseksi;

Torstai 24. lokakuuta 2019

5. kehottaa Indonesian viranomaisia suojelemaan hlbti-henkilöiden oikeuksia nostamalla syytteet kaikista hlbti-henkilöihin kohdistuvista vainoista ja kumoamalla homoseksuaalisuuden rangaistavuuden muuttamalla rikoslakia; kehottaa Indonesian viranomaisia pidättymään hlbti-henkilöihin kohdistetuista provosoivista lausunnoista, jotka leimaavat heitä entisestään; kannustaa Indonesian viranomaisia edistämään poliittista vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan keskeisten sidosryhmien kanssa ihmisoikeuksien yleismaailmallisen noudattamisen edistämiseksi ja turvaamiseksi;

6. kehottaa tarkistamaan jumalanpilkkaa koskevia säännöksiä, koska ne vaarantavat uskonnollisten vähemmistöjen ja ateistien tilanteen; tukee YK:n suosituksia rikoslain 156 ja 156 a pykälän, uskontoon kohdistuvien loukkausten ja pilkan estämisestä annetun lain sekä sähköisistä transaktioista ja tiedoista annetun lain kumoamisesta, terrorismin vastaisen lainsäädännön muuttamisesta sekä syytteistä ja syytetoimista luopumisesta jumalanpilkasta syytettyjä henkilöitä vastaan;

7. panee huolestuneena merkille seksuaaliterveyttä koskevan elintärkeän tiedon vapaan levittämisen rajoittamisen rikoslakiesityksessä; kannustaa antamaan naisille ja tytöille sensuroimatonta tietoa ehkäisystä ja perhesuunnittelusta;

8. toteaa, että terveydenhuollon saatavuus, seksuaali- ja lisääntymisterveys mukaan lukien, on ihmisoikeus; korostaa, että olisi taattava asianmukainen ja kohtuuhintainen seksuaali- ja lisääntymisterveydenhuolto, mukaan lukien seksuaalikasvatus ja -tiedotus, perhesuunnittelu, ehkäisymenetelmät sekä turvalliset ja lailliset raskaudenkeskeytykset; toteaa, että nämä palvelut ovat tärkeitä tekijöitä naisten henkien pelastamiseksi, imeväis- ja lapsikuolleisuuden vähentämiseksi ja sukupuolitautien, kuten hi-viruksen/aidsin, ehkäisemiseksi;

9. toistaa viranomaisille esittämänsä kehotuksen keskeyttää taas teloitusten täytäntöönpano ja pyrkiä kuolemanrangaistuksen poistamiseen; panee merkille, että Indonesia hyväksyi tämän suosituksen viimeisen yleisen määräaikaisarviointikierroksen yhteydessä vuonna 2017; kehottaa EU:ta ja Ranskan hallitusta tekemään kaikkensa sen varmistamiseksi, että Olivier Jover'ta ei tuomita kuolemaan;

10. vaatii Indonesian ihmisoikeustilanteen jatkuvaa ja tiivistä seurantaa erityisesti Euroopan unionin Indonesian ja Brunein edustuston säännöllisen raportoinnin avulla; kehottaa Euroopan unionin Indonesian ja Brunein edustustoa ja jäsenvaltioita tekemään kaikkensa antaakseen vaarassa oleville ihmisille suojelua ja tukea hätätilanteessa;

11. pitää valitettavana korruption vastaisen uuden lainsäädännön hyväksymistä, koska sen mukaisesti KPK:sta tulee pikemminkin valtion virasto kuin riippumaton elin, ja kehottaa tarkistamaan tätä lainsäädäntöä;

12. on huolestunut väkivallasta Länsi-Papuassa; kehottaa Indonesian viranomaisia teettämään riippumattoman tutkimuksen viimeaikaisista mielenosoituksista Länsi-Papuassa; kehottaa maltillisuuteen turvallisuusjoukkojen lähettämisessä alueelle; kehottaa Indonesian hallitusta käsittelemään Länsi-Papuan tilannetta poliittisen vuoropuhelun avulla; kehottaa viranomaisia tarjoamaan YK:n virkamiehille, kansalaisjärjestöille ja toimittajille esteettömän pääsyn Länsi-Papuaan;

13. ilmaisee huolensa Puolan kansalaisen Jakub Fabian Skrzypskin tapauksesta, sillä hänestä on tullut poliittinen vanki Indonesiassa; on huolissaan siitä, että Papuan viimeaikaisten tapahtumien valossa hänen vankeutensa jatkuminen Wamenassa vaarantaa hänen ihmisoikeuksiensa lisäksi myös hänen henkensä; kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa ottamaan Skrzypskin tapauksen esiin Indonesian kanssa käytävissä tulevissa vuoropuheluissa ja kehottaa Indonesian viranomaisia sallimaan hänen siirtämisensä Puolaan;

14. kehottaa Indonesiaa esittämään kaikkia YK:n ihmisoikeusneuvoston erityismenettelyjä koskevan pysyvän vierailukutsun, johon pitäisi kuulua esteetön pääsy kaikkialle maahan;

15. kehottaa Indonesian hallitusta täyttämään kaikki velvoitteensa ja noudattamaan, suojelemaan ja ylläpitämään kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen sisältyviä oikeuksia ja vapauksia;

16. korostaa, että on tärkeää sisällyttää parhaillaan neuvoteltavaan EU:n ja Indonesian väliseen vapaakauppasopimukseen sitovat ja täytäntöönpanokelpoiset ihmisoikeusmääräykset;

17. pitää myönteisenä EU:n ja Indonesian välistä vuosittain jatkuvaa ihmisoikeusvuoropuhelua, ja odottaa marraskuussa käytävää vuoropuhelua;

18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Indonesian hallitukselle ja parlamentille, Kaakkois-Aasian maiden liiton ASEANin pääsihteerille, ihmisoikeuksia käsittelevälle ASEANin hallitustenväliselle komitealle sekä YK:n ihmisoikeusneuvostolle.